

Luật Nhà giáo với những bước ngoặt về chế độ nghỉ hưu và tiền lương

16:28 03/01/2026

Bắt đầu từ ngày 1/1/2026, Luật Nhà giáo chính thức đi vào cuộc sống và đánh dấu một cột mốc lịch sử khi lần đầu tiên Việt Nam có một đạo luật riêng biệt quy định toàn diện về đội ngũ giáo viên. Đạo luật này không chỉ cụ thể hóa các quyền lợi và nghĩa vụ mà còn mang đến những thay đổi căn bản trong chính sách nghỉ hưu, tiền lương và đãi ngộ nhằm bảo vệ, tôn vinh những người đứng trên bục giảng.

Giáo viên được nghỉ hưu sớm 5 tuổi, muộn tối đa 10 tuổi

Một trong những nội dung nhận được sự quan tâm lớn nhất là quy định linh hoạt về tuổi nghỉ hưu, phù hợp với tính chất công việc của từng nhóm nhà giáo.

Đối với giáo viên mầm non, Luật cho phép họ nghỉ hưu ở độ tuổi thấp hơn quy định chung của người lao động bình thường tối đa là 5 năm. Theo lộ trình này, từ năm 2026, các cô giáo mầm non có thể nghỉ hưu khi đủ 52 tuổi và các thầy giáo là 56 tuổi 6 tháng. Điểm ưu việt của chính sách này nằm ở chỗ nếu giáo viên có đủ từ 15 năm đóng bảo hiểm xã hội trở lên, họ sẽ không bị trừ tỷ lệ phần trăm hưởng lương hưu dù nghỉ hưu trước tuổi. Đây là sự ghi nhận xứng đáng đối với những vất vả đặc thù của bậc học mầm non, vốn chưa từng có tiền

lệ trong các quy định pháp luật trước đây.

Ở chiều ngược lại, nhóm nhà giáo có trình độ cao như giáo sư, phó giáo sư và tiến sĩ lại được tạo điều kiện để kéo dài thời gian công tác. Thời gian làm việc tăng thêm được phân cấp rõ rệt dựa trên học hàm và học vị, cụ thể là không quá 5 năm đối với tiến sĩ, 7 năm đối với phó giáo sư và lên tới 10 năm đối với giáo sư. Điều kiện để thực hiện chế độ này là nhà giáo phải có đủ sức khỏe, tự nguyện và cơ sở giáo dục có nhu cầu sử dụng. Trong giai đoạn kéo dài thời gian công tác, nhà giáo sẽ tập trung vào chuyên môn và không tiếp tục giữ các chức vụ quản lý.

Luật Nhà giáo xác lập một nguyên tắc vàng là lương của nhà giáo được xếp cao nhất trong hệ thống thang bậc lương hành chính sự nghiệp. Đây là căn cứ pháp lý quan trọng để Chính phủ điều chỉnh thu nhập, giúp giáo viên yên tâm cống hiến với nghề. Ngoài mức lương cơ bản, đội ngũ nhà giáo còn được hưởng hàng loạt phụ cấp đặc thù như phụ cấp ưu đãi, trách nhiệm, thâm niên và các khoản trợ cấp cho giáo dục hòa nhập hoặc vùng khó khăn.

Đặc biệt, Luật mới đã xóa bỏ sự phân biệt giữa nhà giáo công lập và ngoài công lập trong việc tiếp cận các chế độ hỗ trợ. Mọi nhà giáo đều được hưởng chính sách chăm sóc sức khỏe định kỳ, hỗ trợ đào tạo bồi dưỡng và được bố trí nhà ở công vụ hoặc hỗ trợ tiền thuê nhà khi làm việc tại các vùng có điều kiện đặc biệt khó khăn.

Một thay đổi đáng chú ý khác là việc bãi bỏ hệ thống phân hạng nhà giáo I, II, III vốn đã tồn tại lâu nay. Thay vào đó, khái niệm chức danh nhà giáo sẽ được xác định dựa trên yêu cầu nghề nghiệp thực tế của từng cấp học và trình độ đào tạo. Việc thay đổi này đi đôi với lộ trình chuẩn hóa và nâng cao chất lượng giáo dục, đồng thời trao quyền tự chủ mạnh mẽ hơn cho các cơ sở giáo dục trong việc quản lý nhân sự.

Tổng hòa các chính sách về tiền lương, đãi ngộ và chế độ nghỉ hưu linh hoạt chính là giải pháp tổng thể để thu hút người tài vào ngành sư phạm. Luật Nhà giáo không chỉ giữ chân những thầy cô tâm huyết mà còn mở ra cơ hội để những chuyên gia giỏi ở các lĩnh vực trọng yếu chuyển sang làm công tác giảng dạy, bảo đảm chất lượng giáo dục đồng đều giữa các vùng miền trên cả nước.

Tâm An (t/h)